

EMNİYET TEŞKİLATI SENDİKASI

Sayı: ETS.06.MS.516.06-2025/601
Konu: Görev Tanımına Aykırı Çalıştırma

29.07.2025

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

Emniyet Teşkilatı Sendikası, Emniyet Teşkilatı'nda görev yapan emniyet mensuplarınca kurulan ve yönetilen, üyelerinin tümü Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra kadrolarında görev yapan personelden oluşan Türk Polis Teşkilatı'nın yetkili sendikasıdır.

Emniyet Teşkilatı Sendikası olarak, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından imzalanan **Nöbetçi Müdürlüğü Hizmetlerinde Görevli Yardımcı Hizmetler Sınıfı Personelin Görev Tanımı** isimli yazınızda, hafta sonu, resmi ve dini tatillerde, nöbet sistemi ile görevlendirilen devlet memurların yapması gereken görevler maddesinde çay servisi, çay ocağı temizliği ile alakalı yazılı emir verilmiştir. Bu yazılı emrin aşağıdaki gerekçelerden dolayı hukuka aykırı olduğunu iptal edilmesini talep ediyoruz.

Emniyet Genel Müdürlüğü Tabldot ve İş Ocakları Yönergesi (17.03.2014 tarih ve Genel Müdür onayı ile yürürlüğe giren, 21/5/2015 tarihli Genel Müdür onaylı değişikliklerle güncellenen) kapsamında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin (teknisyen yardımcısı, hizmetli vb.) hukuka aykırı görevlendirmeleri ile ilgili aşağıdaki hususları dikkatinize sunarız:

Söz konusu Yönerge'nin 1. Maddesi, personelin sağlıklı ve dengeli beslenme ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tabldot ve iş ocaklarının açılması, işletilmesi ve kapatılmasına ilişkin esasları düzenlemektedir. Ancak, bu kapsamda görevlendirilen 657 sayılı Kanun'a tabi memurların, asli görev tanımlarının dışında, hukuki dayanağı olmayan ek görevlerle yükümlendirildiği gözlemlenmektedir.

Yönerge'nin 5. ve 7. Maddeleri, tabldot ve iş ocaklarının açılması, işletilmesi ve denetiminden sorumlu büro amirliklerinin görevlerini düzenlemektedir. Ancak, Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin, uzmanlık alanı dışında (örneğin çaycılık, garsonluk, bulaşıkçılık, çamaşırcılık, bariyer taşıma gibi) görevlendirilmesi, 657 sayılı Kanun'un 137. Maddesi ile çelişmektedir.

Yönerge'nin 18. Maddesi'nde iş ocakları personelinin görevleri tanımlanmış olup, bu görevlerin sözleşmeli personel veya hizmet alımı yoluyla yerine getirilebileceği belirtilmiştir. Buna rağmen, kadrolu memurların bu görevlere zorlanması, hem personel haklarını ihlal etmekte hem de Yönerge'nin kendi hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Devlet Memurlarının mesai saatlerinin nasıl düzenleneceği, Devlet Memurları Kanunu'nun 99. maddesi, 100. Maddesi, 101. Maddesinde düzenlenmiştir. Devlet Memurları Kanunu'nun; 99. maddesi 'Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.

Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve Pazardan başka günler olarak tespit edebilir.' şeklinde, 100. maddesi 'Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tespit olunur. Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir.' şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıda açıklanan madde hükümlerinden anlaşılabacağı üzere illerde devlet memurlarının çalışma saatlerinin tespiti merkez teşkilatı Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışındaki diğer hizmet sınıflarına tabi memurların çalışma koşulları Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2009/66 sayılı 'Emniyet teşkilatında görev yapan Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışındaki G.İ.H., Teknik Hizmetler ve Yardımcı Hizmetler sınıfındaki personelin, normal mesai sonrasında, hafta sonları, gece ve gerektiğinde resmi tatillerde çalıştırılıp çalıştırılmayacağı hususunda ortaya çıkan tereddüde ilişkin' konulu hukuki görüşte;

İlgili Birimin Görüşü:

Başkanlığınızın tereddüt edilen konuya ilişkin görüşü; "Devlet Memurları Kanunu'nda memurların haftalık çalışma süresinin genel olarak 40 saat olarak, Cumartesi ve Pazar günlerinin ise tatil olarak düzenlendiği görülmektedir. Bu çerçevede teşkilatımızda görevli Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışında görev yapan diğer hizmet sınıflarındaki personelin, acil ve olağanüstü durumlar haricinde; haftada 40 saatten fazla, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde çalıştırılmamaları gerektiği, ayrıca Emniyet Hizmetleri Sınıfında olduğu gibi diğer hizmet sınıflarında YIPRANMA PAYI hesabının yapılmaması nedeniyle GECE VARDİYASINDA GÖREVLENDİRİLMEMESİ gerektiği düşünülmektedir. Fazla mesai yaptırılması zorunluluğunun ortaya çıkması halinde, fazla çalışmanın uygulama esaslarını gösterir yönetmelikte belirtilen hükümlere uygun olarak tebligat yapılması veya fazla çalışma cetveli hazırlanması, yaptırılan fazla mesainin en kısa süre içinde izin verilerek telafisi yoluna gidilmesi ve haftalık 40 saatin üzerine çıkılmaması için azami gayretin gösterilmesi gerektiği değerlendirmesi yapılmıştır." şeklinde düzenlenmiştir.

21/06/2021 tarih ve E:2021/27, K:2021/23 sayılı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından Teknisyen Yardımcısı görev tanımı olarak,

- 1) Kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak,
- 2) Müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek;
- 3) Hizmet yerlerini temizleme,
- 4) Hizmet yerlerini aydınlatma ve
- 5) Hizmet yerlerini ısıtma işlerinde çalışmak veya
- 6) Hizmet yerlerini basit iklim rasatlarını yapmak;
- 7) Hizmet yerlerini ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya
- 8) Tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya
- 9) Kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar." Hükmü vermiştir.

İlgili Danıştay kararında açıkça belirtilen haller dışında olan;

- 1) Çay servisi,
- 2) Çay Ocağı İşletmenliği,
- 3) Çay, Yemek vb Bulaşıkları yıkama,
- 4) Çamaşır Yıkama,
- 5) Bariyer taşıma gibi

Vasıfsız işçilerin yapması gereken görev tanımlarının teknisyen yardımcısı ünvanlı memurun da dahil olduğu Yardımcı Hizmetler Sınıfına tabi 657 sayılı devlet memurlarına, ilgili mevzuat ve danıştay kararında yer almayan görevlerin yazılı ya da sözlü olarak emir verilmesi hukuka aykırıdır.

Ayrıca Çay ocakları, 17.03.2014 tarihli EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TABL DOT ve İŞ OCAKLARI YÖNERGESİ açıkça belirttiği gibi şartları taşıması gerekmektedir. Çay ocakları için gelir giderin gösterildiği işletme defteri tutulur. Çay ocakları tüketim maddeleri fatura, satış fişi almak suretiyle piyasadan temin edilir. Çay ocakları için seri numaraları belirlenmiş çay fişi düzenlenebilir veya personelin faydalanma durumuna göre aylık sabit bir miktarda ücret toplanıp tutanağa bağlanarak fiş kullanmaksızın çay ocağı hizmetleri sunulabileceği gibi işleyişin daha sağlıklı yürütüldüğü, hesapların kayıt altına alındığı farklı uygulamalar da geliştirilebilir. Çay Ocağı malzemelerinin demirbaş listesine kayıtlı olması gerekmektedir.

Türk Ceza Hukuku açısından konuyu değerlendirecek olursak; Türk Ceza Kanununun. 117. maddesi şu şekildedir :

“Cebir veya tehdit kullanarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla, iş ve çalışma hürriyetini ihlâl eden kişiye, mağdurun şikâyeti hâlinde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

Çaresizliğini, kimsesizliğini ve bağıllığını sömürmek suretiyle kişi veya kişileri ücretsiz olarak veya sağladığı hizmet ile açık bir şekilde orantısız düşük bir ücretle çalıştıran veya bu durumda bulunan kişiyi, insan onuru ile bağdaşmayacak çalışma ve konaklama koşullarına tâbi

kılan kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis veya yüz günden az olmamak üzere adli para cezası verilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Suçla ilişkin ağırlaştırıcı nedenler ise Yine Türk Ceza Kanununun 119. maddesinde “Eğitim ve öğretimin engellenmesi, kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinin engellenmesi, siyasî hakların kullanılmasının engellenmesi, inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme, konut dokunulmazlığının ihlali ile iş ve çalışma hürriyetinin ihlali suçlarının; a) Silâhla, b) Kişinin kendisini tanınmayacak bir hâle koyması suretiyle, imzasız mektupla veya özel işaretlerle, c) Birden fazla kişi tarafından birlikte, d) Var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak, e) Kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, verilecek ceza bir kat artırılır.” şeklinde düzenlenmiştir. Yine TCK 257. Madde ‘Görevi Kötüye Kullanma’ hükmü kapsamında da bu durum suç teşkil etmektedir.

Yukarıda izah ettiğimiz Anayasa, TCK, DMK ve ilgili yönetmelik kapsamında; öncelikle üyelerimizin Emniyet Hizmetleri Sınıfı mensubu olmadığı dikkate alınarak kararı doğrultusunda 09:00-12:00/13:00-18:00 arasında çalıştırılması kanunu zorunluluktur. Üyelerimize çeşitli sebeplerle fazla mesai yaptırılmak istenilmesi durumunda yapılacak fazla çalıştırmanın yönetmelik hükmü gereği üyelerimize bir hafta önceden yazı ile bildirim yapılması, yaptırılan fazla çalışmanın fazla çalışma cetveline işlenmesi ve fazla çalıştırılan her sekiz saat için bir gün izin verilmesi gerekmektedir.

Üyelerimizin ilgili kanun hükümlerine göre çalıştırılması, Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin tabldot ve iş ocaklarında asli görev tanımlarının dışında görevlendirilmesinin iptal edilmesini, personelin yalnızca 657 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde tanımlı görevlerini ifa etmesini teminen gerekli düzenlemelerin yapılmasını aksi yöndeki tutum ve uygulamaların devamı halinde 4688 sayılı Kamu Sendikaları Kanunu’nun 19. maddesinin f bendi ‘Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak’ hükmü uyarınca üyemiz adına adli ve idari mercilerde ilgili hukuki yollara başvurulacaktır.

Önemle arz ederiz.

İsmail OKUMUŞ
Genel Başkan